

NAJNOWSZE WYDAWNICTWA Z ZAKRESU HISTORII ŚLĄSKA

oprac. Wojciech Mrozowicz
Instytut Historyczny Uniwersytetu Wrocławskiego
ORCID: [0000-0002-4407-0698](https://orcid.org/0000-0002-4407-0698)

40 kroków. Przewodnik po miejscach związanych z działalnością opozycji antykomunistycznej w PRL na Górnym Śląsku i w Zagłębiu Dąbrowskim, wybór i oprac. Karol Chwastek, Michał Dzióbek, Marek Lyszczyzna, Sebastian Reńca, Katowice: Śląskie Centrum Wolności i Solidarności, 2019, ss. 95, ill.

Adel in Schlesien, Bd. 4: Donig Simon, *Adel ohne Land – Land ohne Adel? Lebenswelt, Gedächtnis und materielle Kultur des schlesischen Adels nach 1945*, München: De Gruyter Oldenbourg, 2019 (Schriften des Bundesinstituts für Kultur und Geschichte der Deutschen im östlichen Europa, 49), ss. 597, ill.

Arndt Jan, *Rajski ogródeczek pełen cnót krześcijańskich (wybór)*, oprac. Jan Malicki, Tadeusz Sierny, wstęp Beata Stuchlik-Surowiak, Katowice: Biblioteka Śląska, Wydawnictwo Naukowe Śląsk, 2019 (Monumenta Śląskiej Reformacji. Kolekcja Starośląska), ss. 251, ill.

Bednarz Alina, Kieś-Kokocińska Katarzyna, Rajwa Aleksandra, *Patriotki ze Śląska w służbie Polsce*, Tychy: Stowarzyszenie On/Off, 2019, ss. 136, ill.

Bracia Mniejsi Franciszkanie w Nysie, oprac. Antoni Kazimierz Dudek OFM, Nysa: Wydawnictwo Wilka z Gubbio, 2019, ss. 196, ill.

Brejza Krzysztof, *Ksiądz Franciszek Pisula 1918–1993*, Katowice: Księgarnia św. Jacka sp. z o.o., 2019 (Wydział Teologiczny Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Biblioteka Teologiczna, 30), ss. 169, ill.

Bulsa Michał, *Ulice i place Katowic*, kreacja i red. Grzegorz Grzegorek, wstęp Henryk Waniek, wyd. 3. zm., poszerzone, popr., zaktual., Katowice: Wydawnictwo Prasa i Książka Grzegorz Grzegorek, 2018, ss. 284, ill.

- Byś Konrad, Żak Marek, *Zarys dziejów kolei w Legnicy*, Legnica: Muzeum Miejskiego, 2019, ss. 208, ill.
- Ciupa Robert, Tracz Bogusław, *Wujek '81. Der Streik und seine Niederschlagung*, Übersetzung aus dem polnischen David Skrabania, Katowice: Schlesisches Zentrum für Freiheit und Solidarität, [2019], ss. 220, ill.
- Czaja Dariusz Andrzej, *Głogów na widokówce z okresu PRL*, Głogów: Studio Z2, Fundacja Lokalnych Inicjatyw Społecznych, 2019, ss. 111, ill.
- Dannenberg Lars-Arne, Donath Matthias, „*Do hoan uns die Polen nausgetriebm*”. *Vertreibung, Ankunft und Neuanfang im Kreis Zittau 1945–1950*, Königsbrück: Via Regia Verlag, 2020, ss. 268, ill.
- Dawid Adriana, *Niepolskie Opolskie. Władze polityczne i administracyjne oraz aparat bezpieczeństwa wobec proniemieckich postaw mieszkańców województwa opolskiego (1950–1956)*, Opole: Uniwersytet Opolski, 2020, ss. 630.
- Dębski Andrzej, *Nowoczesność, rozrywka, propaganda. Historia kina we Wrocławiu w latach 1919–1945*, cz. 1: *Kina*, cz. 2: *W kinach*, Wrocław: Oficyna Wydawnicza Atut – Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe, Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. Willy’ego Brandta, 2019 (Niemcy, Media, Kultura), ss. 412, 494, ill.
- Dola Kazimierz, *Jezuici w Nysie. Kolegium i gimnazjum (zw. Carolinum) 1622–1776*, Opole: Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego UO, 2019 (Z Dziejów Kultury Chrześcijańskiej na Śląsku, 101), ss. 535, ill.
- Dominas Przemysław, *Kolej Wałbrzych–Kłodzko*, wyd. 2 uakt. i zm., Łódź: Księży Młyn. Dom Wydawniczy, 2019, ss. 265, ill.
- Dziedzic Marcin, Dziedzic Gabriela, *Zabytki Otmuchowa. Miasto i ludzie*, Wrocław: Oficyna Wydawnicza Atut – Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe, 2019, ss. 285, ill.
- Dziedzictwo kulturowe Śląska. Materiały, analizy, interpretacje*, red. Dorota Świtała-Trybek, Lidia Przymuszała, Opole: Uniwersytet Opolski, 2019, ss. 290, ill.
- Fara w mieście od średniowiecza do współczesności. Społeczność – duchowość – architektura – wystrój. Studia z historii sztuki. Pamięci Profesora Jana Wrabeca (1937–2019)*, red. Rafał Eysymontt, Dariusz Galewski, Warszawa–

–Wrocław: Stowarzyszenie Historyków Sztuki, Instytut Historii Sztuki Uniwersytetu Wrocławskiego, 2019, ss. 315, ill.

dot. głównie Śląska

Fic Maciej, Krzyżanowski Lech, *Szlakami II RP. Przewodnik po województwie śląskim*, Katowice–Warszawa: Uniwersytet Śląski, Biuro Programu „Niepodległa”, 2019, ss. 110, ill.

Fouquet-Plümacher Doris, *Franz Freiherr Gaudy 1827 auf der Festung Silberberg (Schlesien)*, [Berlin]: Verlag für Berlin-Brandenburg, 2020 (Frankfurter Buntbücher, 65), ss. 32, ill.

Gdacjusz Adam, *Postilla popularis to jest kazania na Ewangelije Święte*, oprac. Jan Malicki, Tadeusz Sierny, wstęp Izabela Kaczmarzyk, tłum. epigramatów Łukasz Tofilski, Katowice: Biblioteka Śląska, Wydawnictwo Naukowe Śląsk, 2019 (Monumenta Śląskiej Reformacji. Kolekcja Starośląska), ss. 291, ill.

Gelehrte – Schulen – Netzwerke. Geschichtsforscher in Schlesien im langen 19. Jahrhundert, Hrsg. Joachim Bahlcke, Roland Gehrke, Köln: Böhlau, 2019 (Neue Forschungen zur Schlesienschen Geschichte, 28), ss. 400, ill.

Gerhart Hauptmann i Polacy 1945–1946. Praca zbiorowa, red. Janusz Skowroński, Jelenia Góra: Muzeum Miejskie „Dom Gerharta Hauptmanna”, 2019, ss. 80, ill.

Górny Śląsk z powietrza. Przed stu laty, red. Łukasz Galusek, Dariusz Gierczak, Katowice–Marburg: Muzeum Śląskie, Herder-Institut für Historische Ostmitteleuropaforschung, 2019 (Materialien zu Kunst, Kultur und Geschichte Ostmitteleuropas, 5), ss. 223, ill.

równoległe wersja niemiecka i czeska

Grodzka Elżbieta, *Profesor Edmund Malachowicz. Architekt i konserwator. Autentyczność i wiarygodność zabytku architektury*, Wrocław: Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej, 2020, ss. 245, ill.

Hanich Andrzej, *Martyrologia duchowieństwa Śląska Opolskiego w latach powstań śląskich i II wojny światowej*, Opole: Instytut Śląski, 2019 (Encyklopedia Wiedzy o Śląsku), ss. 258, ill.

Heidecker Karl-Maria, *Jüdisches Leben in der Nazizeit in Glogau, Schlesien – ein Zeitzeugenbericht*, Bad Kreuznach–Bingen: Arbeitskreis Jüdisches Bingen, 2019 (Arbeitskreis Jüdisches Bingen, 12), ss. 36.

Industria. Konteksty nieoczywiste. Materiały pokonferencyjne, red. Miłosz Skrzypek, Lech Krzyżanowski, Katowice: Muzeum Śląskie, 2019, ss. 136, ill.

Jakubowicz Joanna, *Andreas Ernst (1861–1929). Kłodzki architekt / Ein Glatzer Architekt*, tłum. Jolanta Szafarz, zdjęcia Tomasz Gmerek, Kłodzko: Muzeum Ziemi Kłodzkiej w Kłodzku, 2019, ss. 147, ill.

katalog wystawy

Kaczmarek Ryszard, *Śląsk był polski – będzie polski! Katalog wystawy*, Katowice: Archiwum Państwowe w Katowicach, 2019 (100 Archiwa Państwowe), ss. 60, ill.

Katalog druków śląskich XV–XVIII wieku ze zbiorów Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, oprac. Małgorzata Minkowska, Wrocław: Ossolineum, 2020, ss. 228.

Käuffer Moritz, *Zarys historii wsi Grabiszyc w powiecie lubańskim na Łużycach Górnych z krótkim wprowadzeniem do dziejów kraju*, tłum. i wstęp Łukasz Tekiel, Grabiszyc: Fundacja Dziki Zachód, 2020, ss. 88, ill.

Komar Stanisław, *Górnośląska Konwencja Genewska pomiędzy Polską i Niemcami 1922–1937*, wprowadzenie Michał Lis, Opole: Instytut Śląski, 2019 (Encyklopedia Wiedzy o Śląsku), ss. VIII, 23.

reprint wydania z 1937 r.

[Kozielek Alojzy], *Kronika ks. Alojzego Kozielka parafii w Antonienhütte (Wirku) z 1942 roku*, oprac. Barbara i Adam Podgórcy, Ruda Śląska: Polski Związek Filatelistów. Oddział w Rudzie Śląskiej, 2019 (Biblioteka Kronik Rudzkich, 3), ss. 49, ill.

Kozina Irma, *Ikony architektury w województwie śląskim w XX i XXI w.*, Katowice: Muzeum Śląskie, 2019, ss. 360, ill.

Kultura literacka dawnej Jeleniej Góry. Studia i szkice, red. Edward Białek, Natalia Południak, Wrocław: Oficyna Wydawnicza Atut – Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe, Wydział Filologiczny Uniwersytetu Wrocławskiego, 2019, ss. 265, ill.

- Lec Zdzisław, Grzebień Ludwik, *Biogramy jezuitów działających na Śląsku i w hrabstwie kłodzkim w XVI–XVIII wieku*, t. 1: A–Ł, t. 2: M–Z, Szczecin: Wydawnictwo „In Plus”, 2018–2019 (Biblioteka Katedry Historii Kościoła i Patrologii Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Szczecińskiego, 18), ss. 226, 237.
- Lewera Dariusz, *Rotary Club Wrocław Panorama 1999–2019. Szkic do historii ruchu rotariańskiego we Wrocławiu*, Wrocław: Oficyna Wydawnicza Atut – Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe, 2019, ss. 221, ill.
- Łaborewicz Ivo, *Sekrety Jeleniej Góry*, Łódź: Księży Młyn. Dom Wydawniczy, 2019, ss. 159, ill.
- Michalak Arkadiusz, *Arma confinii. Przemiany późnośredniowiecznej broni na rubieżach Śląska, Wielkopolski, Brandenburgii i Łużyc*, Zielona Góra–Świdnica: Muzeum Archeologiczne Środkowego Nadodrza w Zielonej Górze z/s w Świdnicy, 2019, ss. 496, ill.
- Opiola Wojciech, Czepil Bartosz, *Ethnic diversity and local governance quality. The case of Opole Province in Poland*, Berlin–Bern–Wien: Peter Lang Verlag, 2020 (Studies in Politics, Security and Society, 29), ss. 236, ill.
- Ostrowski Jacek, *Wspólna ojczyzna wielu narodów. Historia wybranych miejscowości Masywu Ślęży, Brzezia Łąka*: Wydawnictwo Poligraf, 2020, ss. 214.
- Paczyna Artur, *Malokowie z Radzionkowa i okolic*, Chorzów: Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie”, 2019 (Monografie i Materiały, 15), ss. 132, ill.
- Pielech Marta, Januszkiewicz-Rębowska Iwona, *Musicalia Collegii Glacensis Societatis Jesu*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Sub Lupa, 2019 (Fontes Musicae in Polonia. Seria A 3), ss. 485, nuty.
- Politechnika Śląska w Gliwicach. 75 lat tradycji. Profesorowie Politechniki Śląskiej 1945–2015*, zebrał i oprac. Edward Kostkowski, Gliwice: Wydawnictwo Politechniki Śląskiej, 2019, ss. 176.
- Polskę widzieli... Album fotografii z okresu powstań i plebiscytu na Górnym Śląsku ze zbiorów Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu*, oprac. Maciej Droń, Przemysław Jagieła, Joanna Lusek, Bytom: Muzeum Górnośląskie, 2019, ss. 241, ill.

Popowicz Igor, Dudra Stefan, *Parafia prawosławna św. Archaniola Michała w Przemkowie 1949–2019*, Przemków: Parafia Prawosławna św. Archaniola Michała w Przemkowie, 2019, ss. 185, ill.

Regionální a národní identita. Recenzovaný sborník z mezinárodního odborného workshopu konaného dne 16.10.2019 v Českém Těšíně, Ostrava: Accendo – Centrum pro vědu a výzkum, 2019, ss. 189 (CD-ROM).

on-line: http://atlas-slezska.cz/wokrshop/01_identita/Sbornik/Sbornik_identita.pdf

Schreiber Rene, *Das unabhängige Schlesien. Schlesien im Mittelalter 1202–1327/39*, Berlin: epubli, 2020, ss. 40.

Silesia – Polonia – Europa. Studia historyczne dedykowane profesorowi Idzemu Panicowi, red. Jerzy Sperka, Katowice–Bielsko-Biała: Wydawnictwo Cum Laude, 2019, ss. 506, ill.

Skarb groszy praskich z XIV i XV wieku z Boguszowa (tak zwany skarb wałbrzyski), red. Borys Paszkiewicz, Wrocław: Uniwersytet Wrocławski. Instytut Archeologii, 2020 (Bibliotheca Nummaria Leopoldina, 1), ss. 451, ill.

równoległe wersja angielska

Słownik powstań śląskich, t. 1: I powstanie śląskie sierpień 1919, red. Maciej Fic, Ryszard Kaczmarek, Katowice: Biblioteka Śląska w Katowicach, Instytut Badań Regionalnych Biblioteki Śląskiej, 2019, ss. 513, ill.

Smolak Marzena, *Wrocław Paula Rosego. Katalog zbiorów*, Wrocław: Muzeum Miejskie Wrocławia, 2019 (Wrocławscy Artyści i Kolekcjonerzy w Muzeum Miejskim Wrocławia, 45), ss. 232, ill.

równoległe wersja niemiecka

Spojrzenia nie tylko na wschód. Od Dolnego Śląska po Syberię. XX wiek w historii, historiografii i naukach politycznych. Księga dedykowana Profesorowi Stanisławowi Ciesielskiemu w 65. rocznicę urodzin, red. Grzegorz Hryciuk, Małgorzata Ruchniewicz, Aleksander Srebrakowski, Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek, 2019, ss. 431, ill.

Szymczyk Maciej, Eysymontt Rafał, Sachs Rainer, Nowicka Marta, *Młyn, co zboża nie miele. Dzieje papierni w Dusznikach-Zdroju*, Duszniki-Zdrój: Muzeum Papiernictwa w Dusznikach-Zdroju, 2019, ss. 64, ill.

U źródeł ery industrialnej Śląska (w 250-lecie wydania Prawa Górniczego dla Śląska i Hrabstwa Kłodzkiego oraz utworzenia Wyższego Urzędu Górniczego dla Śląska. Katalog wystawy, oprac. Roland Banduch, Piotr Greiner, Katowice: Archiwum Państwowe w Katowicach, 2019, ss. 51, ill.

Walenciak Robert, *Modzelewski. Buntownik*, Warszawa: Oratio Recta, 2019, ss. 450, ill.

Wyrzeźbiony Wrocław. Rzeźbiarze wrocławscy pierwszej połowy XX wieku, red. Barbara Andruszkiewicz, Piotr Oszczanowski, Wrocław: Muzeum Narodowe we Wrocławiu, 2019, ss. 376, ill.

Zajawka. Śląski hip-hop 1993–2003, red. Szymon Kobylarz, Katowice: Muzeum Śląskie, 2019, ss. 272, ill.

